

BİR AVUÇ SIYAH

İsmail İSPARTA

“Bize itibar olarak Müslüman olmak yeter.”

Hz. Ömer

ÇÖL:

Sıcak... Kızgın kumlar... Bir deve... İki yolcu...

Yolculardan biri efendi, diğeri onun azatlısı... Azatlı devenin üzerinde... Efendi böyle olmasını istemişti çünkü. İki de deveye eşit süre binecek, bir süre de deve boş kalacaktı. Onun da dinlenmeye hakkı vardı.

Efendi pek konuşmuyordu. Sadece arada bir “Allahu Ekber” diyordu, ağzını aydınlatan ılık bir sesle. Bu, deveye binme sırasının değiştiği anlamına geliyordu. Yine tekbir getirdiğinde akşam olmak üzereydi. Azatlısı, deveyi ihtirdi ve aşağı indi. Bir an göz göze geldiler. Efendisinin yanakları sıcaktan gül bahçesi gibi kızarmıştı. Deveye bindi. Uçsuz bucaksız bakışlarını tekrar çöle çevirdi. Çöl, uçsuz bucaksızlığını onun bakışlarından alıyordu sanki. Yollarına devam ettiler. Güneş etkisini yitirmişti. Hafiften esmeye başlayan rüzgâr, çölün kavrulmuş bedenini serinletiyor, hızır nefesi değmiş gibi canlandırıyor. Bu serinliği fırsat bilerek yuvalarından çıkan birkaç kertenkele, arkalarında kendilerine has iz bırakarak kaçışıyor.

Ne kadar da sevinmişti, efendisinin kendisiyle yolculuğa çıkmak istediğini öğrenince. Ona bu şerefi nasip eden Allah’a şükretmişti. İliya’nın anahtarını teslim alacaklardı. İslam ordusu bu mübarek beldeyi kuşatmış, ancak Rahip Sophronius, devlet başkanının gelmesi şartıyla şehri teslim edeceklerini söylemişti. Gün boyu yolculuk yapmaları, sıcaktan çarığının parçalanıp ayaklarının kanaması bile sıkıntı vermemişti bu yüzden. Ancak kendisi deve üzerindeyken efendisinin yürümesi onu üzüyordu. O kadar ısrarına, orada besili atlar, altınla

süslenmiş arabalar var, şehre böyle girersek bizimle alay ederler gibi sözlerine rağmen sonuç değişmemişti.

Hava iyice kararmıştı. Efendi mola verelim, dedi. Azatlısı başını olur, anlamında salladı. Efendisinin karşısında, bazen heyecandan kelimeler boğazına düğümleniyordu.

Sonunda dileği gerçek olmuştu. Ne kadar da istiyordu bu yolculuğa çıkmayı. Ama bir türlü nasip olmamıştı. Nasibi, onu, babasının ölümünden iki sene sonra bulmuştu işte. Ahir ömründe babası yapmıştı bu yolculuğu daha önce. Ne hissetmişti acaba yolculuk sırasında; neler yaşamışlardı? Pek anlatmazdı bunları. Anlatsa da ayrıntıya girmezdi. Anlatırsa, yaptığı işin samimiyetinin zedelediğinden korkuyordu belki de. Babasının bu yolculuğunu annesine de sormuş, fakat pek bir şey öğrenememişti. Ona da fazla bir şey anlatmamıştı anlaşılır.

Biraz da babasının gördüğü yerleri görmek için İliya'ya giden bu kervana katılmıştı.

Kızıl kayalıklara varmadan, çalılıkta mola verdik, demişti bir keresinde. Orası, şimdi buldukları yer olmalıydı.

GECE:

Bir çalılığın yanına deveyi ıhtırıp üç beş parçadan ibaret eşyalarını indirdiklerinde hava iyice soğumuştü. Biraz hurma yedikten sonra abdest alıp namaza durdular. Yorulmuşlardı. Namazdan sonra efendi, içli sesiyle *Kur'an* okumaya başladı. Azatlısı ise başını devenin eyerine yaslamış, onu dinliyordu. Efendinin sesi, giderek koyulaşan sessizliğin içine ılık bir bengi su gibi düşüyordu. Çöl yeniden hayat bulmak için âdeta bu sese kulak kesilmişti. Her şey donmuş, zaman tökezleyip durmuştu. Etrafta canlılık emaresi olarak sadece efendisinin sesi vardı. Kâinat bu seste birikiyor, geçmiş ve gelecek bu seste atıyordu.

Uykusu gelmeye başlamıştı. Tatlı bir düşteydi âdeta. Gece, koynunda biriken bütün kötülükleri bir bir silkelemiş; sadece iyilik kalmıştı. Sonsuzluğa gebe bir iyilik... Her şey derin bir yalnızlığın içine gömülmüştü. Şu an çölde değillerdi sanki. Çöl, diğer âlemlerin önünde ince bir örtüden ibaretti. Efendisinin içli sesi, bu örtüyü en hassas yerinden kesmiş, bu âlem, başka âlemlere karışmıştı.

Yolculuğa çıkarken, babasının yolculuğuyla ilgili bir yazı yazmayı düşünmüştü. Yolculuğun nasıl gerçekleştiğinden çok, babasının hissettikleri üzerine yoğunlaşacaktı. Yazı, babasının yolculuğunu belki de bir vesika olarak gelecek nesillere aktaracaktı. Belli başlıklar hâlinde düşünmüştü yazıyı. Örneğin SİYAH adlı bölüm şöyle bir şeydi:

SİYAH:

Azatlı, derin düşüncelere dalmıştı. Efendisinin siyah abasına takıldı bakışları. Omzu yırtılmıştı. Yolculuğa çıkarken o kadar ısrara rağmen değiştirmemişti. Başka abası yoktu galiba. Bir keresinde üzerinde yedi tane yama saymış, hatta o yırtıkların nasıl oluşmuş olabileceğini bile düşünmüştü.

İkisi dizlerinin üzerindeydi; galiba namaz kılmaktan yırtılmıştı. İkisi de dirseklerindeydi; *Kur'an* okurken dirseklerini rahleye dayamaktan olmuş olmalıydı. Diğer ikisi sırtındaydı; bunlar da yoksullara sırtında erzak taşımaktan olsa gerekti. Biri de tam kalbinin üzerindeydi; bunun nasıl oluştuğuna dair bir fikri yoktu. Yedi yama bir an gözüne cennetin yedi kapısı gibi gözüktü. Omzunun üzerindeki yırtığa baktı tekrar. Papazın karşısına bu yırtıkla nasıl çıkacaktı? Yamamalıydı bir şekilde. Çantasına baktı. İğne vardı ama siyah bir parça yoktu. Kendi elbisesi de siyah değildi. Ne yapmalıydı? Gökyüzüne baktı. Derin siyahlığa... Siyah! Gökyüzüne uzandı. Elleri karanlığın içinde kayboldu. Avuçladı. Avucu siyahlıkla doldu. İndirdi ellerini. Siyahlığı yanına koydu. Tekrar uzandı. Ayın ucuna tutundu. Parmakları acıdı. Avucuna bir miktar parıltı geldi. Ayın ucuna parmak izleri çıktı. Etraf sönükleşti. Parıltı ve siyahlığı birbirine kattı, yoğurdu, inceltti, bez parçası hâline getirdi. Yamayı bununla yapacaktı.

Bir an heyecanlandı. Efendisinin abasını yamama şerefine nail oluyordu. Allah'tan başka ne isteyebilirdi ki? Bundan sonra belki de halifenin abasını yamayan adam olarak anılacaktı. Yamalı abasından başka bir şeyi olmayan halifenin...

Kumaşı kesmek için cebinden çakısını çıkardı. Elleri titriyordu. Kare şeklinde kesmeye çalıştı. Çakı kayd ve eli kesildi. Kan, kumaşa bulaştı. Kanlı kısmı kesip kumların üzerine koydu. Kalanını düzgünce kesti ve abayı yamadı.

RÜYA:

Seher vaktinin tatlı serinliğiyle uyandı. Ne zaman uyuyakalmıştı? Ne güzel bir rüyaydı o öyle. Efendisine anlatmayı düşündü, ancak vazgeçti. Efendi çoktan uyanmış, sabah namazı için abdest alıyordu. O da aldı. Soğuk su uyku mahmurluğunu yok etti. Namazdan sonra eşyalarını tekrar deveye yüklediler. Deveye binme sırası ondaydı. Çekinerek bindi.

İrili ufaklı kum tepelerinin arasında ağır ağır yitip gittiler.

Geride, ayak izlerinden başka, kumların üzerinde kare şeklinde kesilmiş siyah bir bez parçası kaldı...

Uzaktan gelen çakal sesleriyle daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Çalılığın arasında yürüyordu. Böyle bir yazıyı yazabilir miydi, yazsa nasıl olurdu, biraz fazla mı hayale dalmıştı?

O sırada kumların arasında, tozlu, siyah bir bez parçası gördü. Dikkatli bakınca üzerinde kan renginde, koyu lekelerin olduğunu fark etti...

Yine olmadı, diye söylendi kendi kendine. Masadaki kâğıdı buruşturup attı. Kaç zamandır dedesinin yaptığı yolculukla ilgili bir yazı yazmayı düşünüyor, ancak nasıl yazacağına bir türlü karar veremiyordu. Sonunda bu yolculuğu dedesinin dilinden, babasının bakış açısıyla anlatmaya karar vermişti. Dedesine dair her şeyi, babasından öğrenmişti çünkü. Onun düşüncelerini de yazıya katmalıydı. Ancak nasıl yapacaktı bunu? Zor bir işe girişmiş, bir türlü içinden çıkamamıştı.

Sandalyeden kalktı, balkona çıktı. Dışarıda pırıl pırıl bir gece vardı. Aslında, dedi kendi kendine.

“SİYAH ve RÜYA bölümleri olmasa... Ne o öyle, aya tutunmalar; gökten siyahlık almalar falan...”

O kısımları çıkarıp tekrar yazmayı düşündü. İçeri girdi heyecanla. Girerken aya takıldı bakışları. Ucunda parmak izleri vardı sanki.